

**БАЙГАЛЬ ОРЧИНД НӨЛӨӨЛӨХ БАЙДЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙГ ХЭЛЭЛЦЭХ ЭСЭХ
ТАЛААРХ БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН
БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2025 оны 05 дугаар
сарын 28-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн С.Замира

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Засгийн газраас 2025 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэх эсэх асуудлыг Байгаль орчин, хүнс, хөдөө аж ахуйн байнгын хороо 2025 оны 05 дугаар сарын 28-ны өдрийн хуралдаанаараа хэлэлцлээ.

Хууль санаачлагч байгаль орчныг хамгаалах, иргэний эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах эрхийг хангах, хүний үйл ажиллагааны улмаас байгаль орчны тэнцвэрт байдал алдагдахаас сэргийлэх, байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөл багатайгаар байгалийн нөөц ашиглалт явуулах, байгаль орчин, нийгмийн нөлөөллийн үнэлгээг олон улсын шаардлагад нийцүүлж, үнэлгээ хийх үе шатанд төрийн оролцоог бууруулах, төвлөрлийг сааруулах, холбогдох хууль тогтоомж, хөгжлийн бодлоготой уялдуулах зорилгоор уг хуулийн төслийг боловсруулсан байна.

Хуулийн төсөлд тусгагдсан нэмэлт, өөрчлөлтүүд нь тухайн зохицуулалтыг боловсронгуй болгосон, зарим нэмэлт үүрэг нь одоо мөрдөгдөж байгаа хуулийн зохицуулалтын зардлын хүрээнд үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж болохоор байх тул хууль батлагдсанаар төсөвт ачаалал нэмэгдэхгүй, төрийн байгууллага, иргэн, хуулийн этгээдэд аливаа нэмэлт зардал гарахгүй байхаар байна.

Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг d.parliament.mn цахим сайтад байршуулж иргэд, олон нийтийн саналыг авч байгаа болно.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн М.Мандхай байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийн ангилал, босго үзүүлэлт, шалгуурыг тодорхой болгох, орон нутагт хэрэгжүүлэх төслийн мэдээллийг иргэд олон нийтэд нээлттэй хүргэх, иргэд, төрийн бус байгууллага болон мэргэжлийн байгууллагын саналыг тусгах, байгаль орчны үнэлгээний тайлангийн баталгаажуулалтыг мэргэжлийн зөвлөл хариуцах, худал тайлагнасан тохиолдолд хариуцлагын тогтолцоог тодорхой болгох, байгаль орчны үнэлгээнээс гадна нийгмийн үнэлгээ хийх асуудлыг төсөлд тусгасан эсэх,

Улсын Их Хурлын гишүүн Н.Наранбаатар төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн захиргаа, төслийн нөлөөлөлд өртөх баг, хорооны иргэдийн Нийтийн Хурлын саналыг авахгүй байхаар тусгасан нь Монгол Улсын Үндсэн хуультай зөрчилдөж байгааг

анхаарах, нутгийн иргэдийн санал авахгүйгээр байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээг хийх боломжгүй талаар,

Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Уянга өргөн мэдүүлсэн төслийг үзэл баримтлалын хүрээнд дэмжиж байгаа боловч нэмэлт, өөрчлөлтийн төслийн зохицуулалт дутуу, тухайн орон нутагт хэрэгжүүлэх төслийг зэрэглэлд ангилан тогтоохдоо журмаар зохицуулахаар байгаа нь хуульд нийцэж байгаа эсэх,

Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Бат-Эрдэнэ хуулийн төсөлд туссан байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг гурван зэрэглэл тогтоосныг тодорхой болгох, ангиллаас шалтгаалж тухайн үнэлгээнд нэмэлт, тодотгол хийхийг шаардахгүй байгаа нь төсөл хэрэгжүүлэгчийн менежментийн төлөвлөгөөг жил бүр дүгнэж байх заалттай уялдаж байгаа эсэх, менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх зардлын 50 хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгийг төвлөрүүлэх заалтыг өөрчлөх эсэх,

Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Идэрбат Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуульд байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланд төслийг хэрэгжүүлэх нутаг дэвсгэрийн захиргаа, төслийн нөлөөлөлд өртөх нутгийн иргэдийн Нийтийн Хурлын санал, тэмдэглэлийг авахаар заасныг төсөлд иргэдийн саналыг тусгахаар өөрчилж байгаа нь бодит байдалд нийцэж байгаа эсэх, нэмэлт, өөрчлөлтийн төслийн талаар орон нутагт хэлэлцүүлэг явуулсан эсэх,

Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Батжаргал Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуульд “нэгж” гэж аймаг, сум, баг, нийслэл, дүүрэг, хороог хэлнэ гэж, мөн тус хуульд “Аймаг, сум, нийслэл, дүүрэг, хороо нь нийтийн эрх зүйн этгээд байна” гээд тодорхой заагаад өгчихсөн атал хуулийн төсөлд багийн иргэдийн Нийтийн Хурлаас санал авахгүйгээр төслийн нөлөөлөлд өртөх иргэдийн саналыг авахаар тусгасан байгаа нь хуулийн зөрчилтэй асуудал байгааг анхаарах, Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуульд тусгай хамгаалалттай газар нутагт ашигт малтмал хайх, олборлохыг хориглосон атал хуулийн төслийн 7 дугаар зүйлийн 7.3 дахь хэсэгт тусгай хамгаалалтын захиргааны даргын саналыг үндэслэн тусгай хамгаалалттай газар нутагт ашигт малтмал хайх, олборлох боломж нээгдэж байгаа эсэх, төсөл санаачлагч хуулийг төслийг татаж аван, холбогдох заалтуудыг сайжруулан дахин өргөн мэдүүлэх боломжтой эсэх,

Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Ганбаатар байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын зэрэглэлээр төслийг ангилж байгааг дэмжиж байгаагаа илэрхийлж, Улсын Их Хурлын даргын захирамжаар байгуулагдсан Ашигт малтмалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл боловсруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийн боловсруулж байгаа төсөлтэй танилцсан эсэх талаар асуулт асууж, хариулт авлаа.

Хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн С.Ганбаатар төслийн хэд хэдэн заалт Монгол Улсын Үндсэн хуулийг зөрчсөн асуудал байх тул хууль санаачлагч төслөө татаж авах, Улсын Их Хурлын гишүүн Л.Мөнхбаясгалан Үндсэн хуульд заасан Монгол Улсын иргэн эрүүл аюулгүй орчинд амьдрах, орчны бохирдол, байгалийн тэнцэл алдагдахаас хамгаалуулах эрхтэй гэсэн заалттай зөрчилдсөн хуулийн төсөл оруулж ирснийг дэмжихгүй байгаа талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Уянга хуулийн төслийн үзэл баримтлалаас харахад нэлээдгүй дэвшилттэй санаанууд туссан боловч тодорхойгүй байгаа асуудлыг засаж сайжруулаад оруулж

ирэх нь зүйтэй талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Р.Сэддорж төслийн ангилал, зэрэглэлээс хамааруулаад багийн иргэдийн Нийтийн Хурлын шийдвэрийг авах асуудлыг тусгах тал дээр анхаарах, Улсын Их Хурлын гишүүн У.Отгонбаяр хуулийн төслийг хэлэлцүүлгийн явцад сайжруулах, төслийг хэрэгжүүлэх нутаг дэвсгэрийн захиргаа, төслийн нөлөөлөлд өртөх нутгийн иргэдийн Нийтийн Хурлын санал, тэмдэглэлийг авах заалт зайлшгүй байх шаардлагатай, Улсын Их Хурлын гишүүн С.Замира төсөл хэрэгжүүлэгч, үнэлгээний мэргэжлийн байгууллага багийн иргэдийн Нийтийн Хурлын шийдвэрийг хүлээж цаг хугацаа, эдийн засгийн алдагдалд орж, хөрөнгө оруулалтаа алдах эрсдэл үүсдэг тул өргөн мэдүүлсэн төслийг засаж сайжруулаад явах боломжтой учраас хуулийн төслийг үзэл баримтлалын хүрээнд дэмжих нь зүйтэй гэсэн санал хэлсэн болно.

Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг Байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишүүдийн 35.3 хувь нь дэмжиж, үзэл баримтлалын хүрээнд төслийг хэлэлцэхийг дэмжих боломжгүй гэж үзсэн болно.

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн хэлэлцэх эсэх талаарх Байгаль орчин, хүнс, хөдөө аж ахуйн байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

**БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХҮНС,
ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА**

Б.БЕЙСЕН

